

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 59/199
din 15 noiembrie 2019

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării unor furnizori de servicii media, urmare a sesizărilor parvenite din partea Asociației Surzilor din Republica Moldova și Alianța INFONET

Pe data de 18 octombrie 2019, în adresa Consiliului Audiovizualului a parvenit sesizarea nr. 01-07/87 din aceeași dată din partea Asociației Surzilor din Republica Moldova, iar la 25 octombrie 2019 a parvenit demersul nr. 001 din 25.10.2019 din partea Alianței INFONET. Astfel, petiționarii informează Consiliul că posturile de televiziune „Prime”, „Canal 2”, „Canal 3”, „CTC” și „Familia Domashniy” au sistat accesul persoanelor cu deficiențe de auz la buletinele informative în perioada sărbătorii Zilei Internaționale a Surzilor și a campaniei electorale la alegerile parlamentare noi în circumscripțiile electorale uninominale nr. 17, 33, 48 și 50 și alegerile locale generale din 20 octombrie 2019.

În acest context, petiționarii susțin că posturile de televiziune sus-menționate au comis abateri de la prevederile Deciziei CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017: „*Cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz și vâz la serviciile de programe audiovizuale*”.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Audiovizualului a solicitat, prin scrisoarea nr. 802 din 28.10.2019, „Real Radio” SRL și, prin scrisoarea nr. 819 din 04.11.2019 „Telestar Media” SRL, prezentarea opiniilor asupra celor invocate în sesizarea ASRM și demersul Alianței „INFONET”.

Printr-o scrisoare f/nr. din 31 octombrie 2019, „Real Radio” SRL a comunicat Consiliului Audiovizualului că la posturile de televiziune „CTC Mega” și „Familia Domashniy”, în perioada la care fac referință petiționarii, a fost sistată interpretarea în limbaj mimico-gestual, dar accesul persoanelor cu deficiențe de auz a fost asigurat prin titrarea sincron a programelor de știri, conform prevederilor art. 16 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova.

De asemenea, „Real Radio” SRL informează că la posturile de televiziune „CTC Mega” și „Familia Domashniy”, buletinele informative au avut conținut identic.

„Telestar Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Canal 3”, printr-o scrisoare f/nr. din data de 11 noiembrie 2019, a comunicat Consiliului Audiovizualului că: „*Postul de televiziune „Canal 3”, pe parcursul multor ani, a fost unul din puținele care a asigurat accesul persoanelor cu deficiențe de auz la programele informative prin interpretarea acestora în limbajul mimico-gestual. În perioada de referință, din motive tehnice asigurarea titrării sau interpretarea în limbajul mimico-gestual a fost stopată, din păcate, iar în plină campanie electorală identificarea unei soluții alternative a fost imposibilă.*”

Este important de menționat că postul „Canal 3” se află acum în proces de achiziționare a echipamentului necesar pentru titrarea sincron a buletinelor de știri, în regim LIVE, așa încât, în cel mai scurt timp, să fie asigurată accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz la programele audiovizuale de știri realizate și difuzate de „Canal 3”.

Ne exprimăm regretul profund pentru situația creată și Vă asigurăm că tratăm cu responsabilitate deosebită obligațiile morale și legale pe care le avem față de telespectatorii cu deficiențe de auz, cărora le suntem recunoscători pentru fidelitate.

În același timp, solicităm să fie luat în considerație faptul că postul de televiziune „Canal 3”, pe parcursul anilor, a asigurat drepturile persoanelor cu deficiențe de auz și a tratat cu maximă seriozitate acest subiect”.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. 4 lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea posturilor de televiziune „Canal 3”, „CTC Mega” și „Familia Domashniy” la capitolul respectării prevederilor legislației cu privire la protecția persoanelor cu dizabilități.

Rezultatele monitorizării posturilor de televiziune „CTC Mega” și „Familia Domashniy” au atestat că posturile de televiziune „CTC Mega” (ora de difuzare a buletinului informativ: 21:00) și „Familia Damashniy” (ora de difuzare a buletinului informativ: 21:30) au asigurat accesul persoanelor cu deficiențe de auz în cadrul unui program audiovizual de știri prin titrare sincron.

Totodată, rezultatele monitorizării au atestat că postul de televiziune „Canal 3”, începând cu data de 14 octombrie 2019, a sistat accesul persoanelor cu deficiențe de auz în cadrul programelor audiovizuale de știri.

Prin urmare sunt relevante prevederile **art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale**, care statuează: *„În cadrul serviciilor de televiziune, furnizorii naționali și regionali de servicii media sunt obligați: a) să interpreteze în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron cel puțin un program audiovizual de știri din timpul zilnic de emisie”.*

Subsecvent, este de specificat că posturile de televiziune „Prime” și „Canal 2” au fost supuse monitorizării la capitolul respectării prevederilor legislației cu privire la protecția persoanelor cu dizabilități pe întreaga perioadă a campaniei la alegerile parlamentare noi în circumscripțiile electorale uninominale nr. 17, 33, 48 și 50 și alegerile locale generale din 20 octombrie 2019, inclusiv în perioada turului II al alegerilor locale generale din 03 noiembrie 2019. Rezultatele monitorizării au atestat că începând cu 14 octombrie 2019, posturile de televiziune „Prime” și „Canal 2” au sistat interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor informative.

Drept urmare, pentru încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului, prin Decizia nr. 54/179 din 31 octombrie 2019, a aplicat „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Prime”, și „Telestar Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Canal 2”, avertizare publică, iar prin Decizia nr. 58/196 din 13 noiembrie 2019, pentru încălcări repetate a prevederilor respective a aplicat furnizorilor de servicii media respectivi amenzi în mărime de 5.000 de lei.

Prezentă la ședință, prim-vicepreședinta Asociației Surzilor din Republica Moldova, Natalia Babici, a menționat că persoanele cu deficiențe de auz regretă faptul că posturile de televiziune nominalizate au sistat interpretarea în limbaj mimico-gestual a programelor de știri, precizând că titrarea sincron nu asigură pe deplin accesul la informație pentru toate categoriile de persoane cu deficiențe de auz, din motiv că unele persoane nu cunosc limba română sau la unele posturi de televiziune titrelor nu sunt clar vizibile.

În cadrul dezbaterilor publice, membra Consiliului Audiovizualului, Lidia Viziru, s-a interesat din ce cauză posturile de televiziune „CTC Mega” și „Familia Domashniy” au renunțat la interpretarea mimico-gestuală a buletinelor de știri.

Victoria Rusu, director „Real Radio” SRL, prezentă la ședință, a declarat că în perioada de referință, din păcate, nu și-au putut permite de a avea angajat un interpret în limbaj mimico-gestual, dar au soluționat această problemă prin titrarea sincron a buletinelor de știri. Totodată, reprezentanta „Real Radio” SRL a dat asigurări că pe viitor, furnizorul de servicii media va identifica soluții editoriale în acest sens.

Membrul Consiliului Audiovizualului, Artur Cozma, a accentuat faptul că în perioada campaniei electorale, când programele audiovizuale au o importanță majoră, furnizorii de servicii media au obligația să asigure accesibilitatea acestor persoane la informare.

În această ordine de idei, președintele Consiliului Audiovizualului, Dragoș Vicol, a declarat că este indiscutabil faptul că persoanele hipoacuzice trebuie să fie parte integrantă a întregului electorat și a întregii populații a Republicii Moldova. De asemenea, Dragoș Vicol a precizat că este evident faptul că respectivele posturi de televiziune își exprimă regretul pentru că au sistat interpretarea în limbaj mimico-gestual a unui program audiovizual de știri din timpul zilnic de emisie, dar au încercat să asigure prin titrare sincron accesul acestor persoane la buletinele informative, fapt prevăzut în legislația audiovizuală cu privire la protecția persoanelor cu deficiențe de auz.

În conformitate cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării posturilor de televiziune „Canal 3”, „CTC Mega” și „Familia Domashniy” (PRO – (6) – D. VICOL, T. BURAGA, A. COZMA, O. GUȚUȚUI, Iu. ROȘCA și L. VZIRU; CONTRA – (1) – C. MIHALACHE).

2. A admite sesizarea nr. 01-07/87 din 18 octombrie 2019 din partea Asociației Surzilor din Republica Moldova (PRO – (6) – D. VICOL, T. BURAGA, A. COZMA, O. GUȚUȚUI, Iu. ROȘCA și L. VZIRU; CONTRA – (1) – C. MIHALACHE).

3. A admite demersul nr. 001 din 25 octombrie 2019 din partea Alianței „INFONET” (PRO – (6) – D. VICOL, T. BURAGA, A. COZMA, O. GUȚUȚUI, Iu. ROȘCA și L. VZIRU; CONTRA – (1) – C. MIHALACHE).

4. A sancționa cu avertizare publică „Telestar Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Canal 3”, pentru încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale (Licența de emisie AC nr. 000734 din 07.05.2015), în conformitate cu art. 84 alin. 3 lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale (PRO – (6) – D. VICOL, T. BURAGA, A. COZMA, O. GUȚUȚUI, Iu. ROȘCA și L. VZIRU; CONTRA – (1) – C. MIHALACHE).

5. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, „Telestar Media” SRL este obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

„Consiliul Audiovizualului a aplicat avertizare publică „Telestar Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Canal 3”, pentru încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit căruia: „În cadrul serviciilor de televiziune, furnizorii naționali și regionali de servicii media sunt obligați: a) să interpreteze în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron cel puțin un program audiovizual de știri din timpul zilnic de emisie”.

5.1. „Telestar Media” SRL va prezenta, în termen de 48 de ore de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea pct. 4 al deciziei, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

6. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (15) din Codul serviciilor media audiovizuale, prezenta decizie devine executorie de la data publicării și poate fi atacată în instanța de judecată (Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, adresa: mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3) de către furnizorul de servicii media sancționat în termen de 30 de zile de la data comunicării prezentei decizii.

7. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

8. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTE

Dragoș VICOL